DOCUMENTS
TIPUS: Publicació
NOM: BCG-34-2026 3.8 PL text consolidat terradicació violència gènere i domèstica
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 95c598d0-dc14-44b1-bb44-b6fc2ab0412c
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2026_00000000000000000000000065097
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES
EXPEDIENTS: C1410-0195/2026
SIGNATURES
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 13/05/2026 12:03
CARLES ENSENYAT REIG: 13/05/2026 13:17

CONSELL GENERAL
PRINCIPAT D'ANDORRA

Butlletí del
Consell General

Any 2026 – Número 34/2026 – 13 de maig del 2026

3. PROCEDIMENTS ESPECIALS

3.8. Consolidació de la legislació vigent

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 13 de maig del 2026, ha examinat el document que li ha tramès el M. I. Sr. Cap de Govern, registrat en data 7 de maig del 2026, sota el títol **Projecte de llei de text consolidat de la Llei 1/2015, del 15 de gener, per l'erradicació de la violència de gènere i de la violència domèstica**, i exercint les competències que li atribueix el Reglament del Consell General en els articles que es citaran, ha acordat:

1. D'acord amb l'article 18.1.d), admetre a tràmit aquest escrit, sota la qualificació de Projecte de llei de text consolidat i procedir a la seva tramitació com a tal.

2. D'acord amb l'article 116.6, ordenar la seva publicació i obrir un període d'un mes durant el qual els consellers generals i els grups parlamentaris hi podran formular objeccions. Aquest termini finalitza el dia 15 de juny del 2026, a les 13.30h. Si durant aquest termini no s'hi formulen objeccions, s'entendrà aprovat el projecte de consolidació.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 13 de maig del 2026

Carles Ensenyat Reig
Síndic General

Butlletí del Consell General
Carrer de la Vall, 9-13 - AD500 Andorra la Vella - Principat d'Andorra - Tel. +376 877 877 - **www.consellgeneral.ad**
Dipòsit legal: AND.282-2021

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=95c598d0-dc14-44b1-bb44-b6fc2ab0412c emprant el codi segur de verificació.

Projecte de llei de text consolidat de la Llei 1/2015, del 15 de gener, per l'erradicació de la violència de gènere i de la violència domèstica.

Exposició de motius

En els darrers anys, la comunitat internacional ha pres una consciència creixent del caràcter estructural de la violència de gènere i de la violència domèstica, així com de les greus conseqüències que ambdós tenen sobre els drets humans, la cohesió social i el desenvolupament democràtic. En aquest marc, tant en l'àmbit de les Nacions Unides com en el del Consell d'Europa s'han impulsat instruments jurídics i polítiques públiques orientades a la prevenció, l'erradicació i l'abordatge integral d'aquestes formes de violència. El Principat d'Andorra, alineant-se amb aquest lideratge europeu i internacional, s'ha adherit al Conveni del Consell d'Europa sobre la prevenció i la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica.

Ja a la IV Conferència mundial sobre la dona, del 1995, l'Organització de les Nacions Unides va reconèixer que la violència de gènere constitueix un obstacle per a l'assoliment dels objectius d'igualtat, desenvolupament i pau, i que suposa una vulneració greu dels drets humans i de les llibertats fonamentals. Aquesta violència es defineix com una manifestació de les relacions de poder històricament desiguals entre dones i homes, i transcendeix l'àmbit privat per esdevenir una qüestió d'interès públic que exigeix una resposta institucional ferma i coordinada.

En aquest context social i institucional, el Principat d'Andorra va considerar necessari dotar-se d'un instrument legislatiu específic que permetés prevenir i erradicar la violència de gènere i la violència domèstica, no només per donar compliment als compromisos internacionals assumits, sinó també per fer efectius els mandats constitucionals en matèria d'igualtat, dignitat de la persona i protecció dels drets fonamentals, i per donar resposta a les necessitats socials existents.

La Llei 1/2015, del 15 de gener, per l'erradicació de la violència de gènere i de la violència domèstica es va configurar així com un text de caràcter integral i multidisciplinari que aborda aquest fenomen des d'una perspectiva global. La Llei

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

parteix del reconeixement que, tot i que la violència de gènere i la violència domèstica són conceptes diferenciats, l'àmbit familiar i de les relacions afectives pot esdevenir un espai especialment propici per a l'exercici de relacions de domini i de control, sovint arrelades en rols i estereotips de gènere ancestrals. Per aquest motiu, ambdós formes de violència són tractades de manera conjunta, sense perdre de vista les seves especificitats.

La norma posa l'accent en la prevenció com a eix transversal, incidint en els processos de socialització i educació i promovent una cultura basada en la igualtat, el respecte a la dignitat humana i la resolució pacífica dels conflictes. Amb aquesta finalitat, s'articulen mesures en els àmbits educatiu, social, sanitari, laboral i dels mitjans de comunicació, amb la implicació activa dels poders públics. Paral·lelament, la Llei preveu una intervenció integral en favor de les víctimes, mitjançant mecanismes de detecció de situacions de risc, assistència, protecció i recuperació, amb l'objectiu d'evitar la revictimització. Igualment, incorpora mesures adreçades als agressors, orientades a modificar patrons de conducta i prevenir la reincidència.

La Llei crea també òrgans específics de coordinació i seguiment, amb la finalitat d'assegurar una actuació coherent i eficaç de totes les administracions i els professionals que intervenen en l'abordatge de la violència de gènere i domèstica, així com d'afavorir la col·laboració institucional necessària.

Posteriorment a l'entrada en vigor de la Llei 1/2015, l'evolució del marc normatiu en matèria d'igualtat i no-discriminació ha comportat diverses modificacions del seu contingut, amb l'objectiu de reforçar-ne la coherència, l'eficàcia i l'alineació amb els estàndards internacionals.

En particular, la Llei 13/2019, del 15 de febrer, per a la igualtat de tracte i la no-discriminació va introduir ajustaments rellevants, especialment pel que fa a la definició de la violència de gènere, en consonància amb el Conveni del Consell d'Europa.

Així mateix, amb la finalitat de garantir una protecció més completa de les víctimes, la Llei 17/2025, del 9 d'octubre, va modificar la Llei 1/2015 per instaurar un sistema de prestacions econòmiques de caràcter subsidiari, destinat a donar

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

suport a les víctimes de determinats delictes de violència de gènere i de violència domèstica, sense desvirtuar el principi de responsabilitat de l'autor dels fets. Aquest sistema s'integra de manera coherent en el caràcter integral i multidisciplinari de la Llei.

L'aprovació de les modificacions legals successives fa necessari, per raons de seguretat jurídica i de claredat normativa, elaborar el text consolidat de la Llei 1/2015, que integri de manera ordenada i sistemàtica totes les reformes introduïdes, i en faciliti la consulta i l'aplicació.

La Llei està integrada per cinc capítols, que regulen respectivament les disposicions generals, les mesures de prevenció, la intervenció i l'assistència a les víctimes, la defensa, protecció i tutela judicial, i el sistema de prestacions econòmiques.

La Llei s'estructura en trenta-quatre articles, tres disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, una disposició derogatòria i tres disposicions finals.

Capítol primer. *Disposicions generals*

Article 1. *Objecte de la Llei*

1. Aquesta Llei té per objecte actuar de forma integral per prevenir i combatre la violència de gènere i la violència domèstica.

2. Aquesta Llei estableix els drets de les víctimes i les mesures de sensibilització, prevenció, formació, recerca, intervenció, protecció i tutela judicial per donar resposta a les necessitats de les víctimes de qualsevol manifestació de violència de gènere o de violència domèstica.

Article 2. *Definicions*

1. S'entén per *violència de gènere envers les dones* una violació dels drets humans i un tipus de discriminació contra les dones, i designa tots els actes de violència basats en el gènere que comporten o són susceptibles de comportar per a les dones danys o patiments de naturalesa física, sexual, psicològica o

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

econòmica, incloent-hi l'amenaça de dur a terme aquests actes, i la coacció o la privació arbitrària de llibertat, en la vida pública o en la privada.

2. *Violència domèstica*: Fa referència a tots els actes de violència física, sexual, psicològica o econòmica que es produeixen en el si de la família, llar, o entre els cònjuges o parelles de fet, antics o actuals, amb independència que l'autor del delicte comparteixi o hagi compartit el mateix domicili que la víctima.

3. *Agressions sexuals*: Són una expressió de disparitat de poders. Consisteixen en l'ús de la violència física i sexual exercides contra un gènere i menors d'edat que està determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per abusar, i es practica des d'una situació de poder (violació, incest, violació marital, assetjament sexual, explotació sexual, etc.).

4. *Víctimes*: D'acord amb aquesta Llei es considera víctima la persona objecte d'alguna de les modalitats de violència descrites en els apartats precedents independentment de l'edat, així com les seves filles i els seus fills menors d'edat.

5. *Victimització secundària*: La victimització secundària s'entén com el maltractament addicional exercit contra les víctimes com a conseqüència directa o indirecta dels dèficits —qualitatius o quantitatius— de les intervencions desencertades dutes a terme pels organismes responsables tals com serveis socials, serveis sanitaris, sistema jurídic, mitjans de comunicació, servei de policia, etc., en què la víctima experimenta una nova violació dels seus drets legítims. Aquestes intervencions comporten un dany emocional a les víctimes.

6. *Protocols d'actuació*: Normes d'actuació en cas de violència de gènere o violència domèstica establertes per cada àrea d'intervenció per garantir l'homogeneïtat i la qualitat en la prestació de l'assistència i la protecció.

7. *Guia de col·laboració*: És el document elaborat per la Comissió Nacional de Prevenció de la Violència de Gènere i Domèstica que garanteix l'ordenació de les actuacions dels ministeris i departaments de l'Administració implicats en la prevenció, l'assistència i la persecució de la violència de gènere i la violència domèstica.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

Aquesta Guia de col·laboració inclou els protocols d'actuació de cada àrea d'intervenció, els quals preveuen les mesures necessàries per evitar la duplicitat de recursos i serveis i estableixen mecanismes de col·laboració per oferir a les víctimes de violència de gènere o domèstica, juntament amb el treball en xarxa, una acció coordinada i integral entre els ministeris i els professionals implicats.

8. *Servei Tècnic de Punts de Trobada*: És el servei destinat a atendre i a prevenir la conflictivitat que sorgeix en les relacions familiars i, especialment, en el compliment del règim de visites de les filles i els fills establerts en els processos de separació i divorci dels progenitors, en els processos d'adopció o modificació de mesures en les relacions entre els progenitors i els fills menors d'edat, així com en els supòsits d'exercici de la tutela per part de l'Administració. El Servei Tècnic de Punts de Trobada s'ha de portar a terme en un lloc habilitat i amb professionals qualificats en violència de gènere i domèstica. Té com a finalitat protegir els menors i prevenir conflictes familiars. El servei pot consistir en estades tutelades o supervisades o en intercanvis.

Article 3. *Àmbit d'aplicació*

1. Aquesta Llei és d'aplicació en tot el territori del Principat d'Andorra i és de compliment obligat per a tots els poders públics, persona física o jurídica, pública o privada, segons els termes previstos en aquesta mateixa Llei.

2. Totes les víctimes de violència de gènere o de violència domèstica que resideixin al Principat d'Andorra, amb independència del seu origen, relació, sexe o qualsevol altra condició o circumstància personal o social, tenen garantits els drets que específicament es reconeixen en aquesta Llei.

En tot cas, s'han de respectar els drets dels estrangers establerts en els tractats i els acords internacionals vigents.

Article 4. *Principis rectors*

Els principis rectors que han d'orientar el contingut i l'aplicació d'aquesta Llei són els següents:

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

a) La prevenció com a eix fonamental i transversal: El disseny de les polítiques i de les accions que s'han d'emprendre amb l'objectiu de prevenir i evitar accions, omissions o comportaments de violència de gènere i domèstica. Per això s'han de dissenyar estratègies que promoguin un canvi d'actitud per part de la societat en relació amb la prevenció i l'erradicació de les dites accions, omissions o comportaments, i fomentar estratègies de protecció i apoderament de les víctimes per evitar situacions de revictimització.

b) Intervenció integral: La intervenció per prevenir i combatre situacions de violència de gènere i domèstica ha de ser multidisciplinària i interdisciplinària, i ha d'englobar des de la detecció fins a la recuperació integral. Els professionals que hi intervinguin han d'acreditar una formació especialitzada en cada cas, així com una formació específica per atendre els menors, en el cas que s'hagi d'intervenir sobre aquest col·lectiu, i treballar de forma coordinada i en xarxa per evitar la victimització secundària.

c) Transversalitat de gènere: Les polítiques i les actuacions que s'han de dur a terme s'han d'enfocar quan sigui necessari des de la perspectiva del gènere per poder eliminar la discriminació social i les conductes sexistes que fomenten la violència de gènere i la domèstica, o altres discriminacions i desigualtats, i que permeten que aquesta violència o discriminació sigui un mecanisme de control cap a la víctima.

d) Participació ciutadana: Les accions dutes a terme han de promoure la creació i la col·laboració i la participació de les entitats, sindicats, associacions i organitzacions que des de la societat civil actuen en contra de la violència de gènere i la violència domèstica.

Capítol segon. *Drets de les víctimes i mesures de sensibilització, prevenció, formació i recerca*

Article 5. *Drets de les víctimes*

Les víctimes tenen els drets següents:

a) Dret a la informació: Tota persona té dret a rebre informació plena i un assessorament adequat en relació amb la violència de gènere i la violència

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

domèstica a través dels serveis socials i sociosanitaris corresponents o dels altres departaments de l'Administració implicats en aquests processos.

Aquesta informació ha de tractar, com a mínim, dels drets i les mesures previstos en aquesta Llei i en la Llei de serveis socials i sociosanitaris i els llocs on es presten els serveis, i també de les actuacions en cas d'emergència.

L'accés a la informació ha de ser efectiu, per això s'han d'articular els mecanismes necessaris perquè la persona que vulgui ser informada, i que per les seves circumstàncies personals i socials pugui tenir més dificultat per accedir a una informació integral, tingui garantit l'exercici efectiu d'aquest dret. La informació, editada en qualsevol suport, també s'ha d'oferir en els idiomes de les comunitats de nouvinguts més representatives, així com en format accessible i comprensible per a les persones amb discapacitat, com ara en llengua de signes o altres modalitats o opcions de comunicació, inclosos els sistemes alternatius i augmentatius.

Tota la informació disponible ha de ser accessible a través de les noves tecnologies, particularment en relació amb els recursos existents i els serveis d'atenció.

Aquesta informació s'ha de poder obtenir de forma anònima, sense necessitat d'identificar-se ni d'aportar cap document que acrediti una situació de violència de gènere o domèstica.

b) Dret a l'assistència social integral: Les víctimes tenen dret a rebre una assistència social integral que garanteixi cadascun dels serveis i dels drets recollits específicament en aquesta Llei.

c) Dret a l'assistència sanitària i psicològica integral: Les víctimes tenen dret a rebre una atenció sanitària i psicològica que abasti des de la detecció fins a la seva recuperació integral quan sigui possible.

Per fer efectiu aquest dret s'han de desenvolupar els protocols d'actuació que permetin l'anàlisi, la valoració i l'establiment d'uns criteris mínims en el tractament sanitari i psicològic, tant pel que fa a la prevenció primària, com a la secundària i a la terciària, que estableixin unes pautes uniformes d'actuació i

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

d'atenció a les víctimes en tots els nivells i modalitats d'intervenció sanitària i psicològica. També han de promoure procediments de coordinació amb la resta de professionals que hi puguin o hi hagin d'intervenir, la capacitació de la víctima i mecanismes de recopilació de proves de la vulneració patida.

Aquests protocols s'han de revisar periòdicament i se n'ha de fomentar l'aplicació en l'àmbit de la sanitat privada.

d) Dret d'assistència jurídica: Qualsevol persona té dret a ser informada sobre els drets que assisteixen les víctimes, així com sobre les actuacions legals que s'han de dur a terme per protegir-les. Aquesta informació pot ser obtinguda de forma anònima, sense necessitat d'identificar-se ni d'aportar cap document que acrediti una situació de violència de gènere o domèstica.

El dret d'assistència jurídica comporta l'assessorament jurídic i l'assistència jurídica especialitzada en els termes previstos, respectivament, en els apartats 1 i 2 de l'article18.

e) Dret a la protecció, a la intimitat i a la privacitat: Les víctimes tenen dret a rebre una protecció integral, real, efectiva i immediata, fins i tot si es troben en situació de risc, mitjançant l'activació de tots els recursos disponibles. S'ha de garantir la confidencialitat en tot moment, i en la mesura que sigui possible en tots els procediments, de la situació tant de la víctima com, si escau, de les seves filles i dels seus fills, i també la de les persones sol·licitants d'ajuda a favor de la víctima.

f) Dret d'informació de la situació processal i personal de la persona agressora: La víctima de violència de gènere o domèstica, sense necessitat de constituir-se en part en el procediment ni d'haver interposat cap denúncia, té dret a rebre informació sobre la situació processal i personal de la persona agressora, especialment de la seva situació penitenciària i de les mesures imposades, sempre que aquestes mesures afectin la víctima.

Article 6. *Sensibilització i prevenció des de l'àmbit educatiu*

1. Les mesures de sensibilització i de prevenció des de l'àmbit educatiu són totes les eines, les accions i les polítiques que es duen a terme als centres educatius i a les universitats amb l'objectiu de conscienciar de les causes i les

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

conseqüències de la violència de gènere i de la violència domèstica, per poder-les prevenir establint uns models de convivència i de respecte pacífics i igualitaris.

2. Els sistemes educatius han de garantir que la població estudiantil adquireixi, en tots els nivells escolars, les competències necessàries per desenvolupar un aprenentatge en el respecte dels drets i de les llibertats fonamentals, així com específicament pel que fa a la violència de gènere i a la violència domèstica.

A més, s'ha de garantir en tots els nivells escolars l'adquisició de competències relacionades amb la prevenció de conflictes i la capacitat per resoldre'ls d'una manera pacífica, així com el coneixement dels models de convivència basats en el respecte a la diversitat.

3. Cada centre educatiu ha d'impulsar i promoure totes les mesures de sensibilització i de prevenció establertes en aquest capítol així com totes les que puguin millorar la sensibilització i la prevenció de la violència de gènere i la domèstica. A final d'any cada centre educatiu ha d'avaluar les accions dutes a terme.

4. Els plans d'acció tutorial de tots els nivells educatius portats a terme en els centres educatius han de proporcionar una orientació acadèmica i professional no sexista ni discriminatòria, que contribueixi que l'alumnat pugui elegir sense les connotacions de gènere i sense cap discriminació entre les diverses opcions acadèmiques i professionals atenent les seves aptituds i les seves capacitats.

5. Els centres escolars i els departaments competents del Govern poden proposar activitats de promoció de la sensibilització, el coneixement i la prevenció de la violència de gènere i de la violència domèstica, tant per als seus propis professionals com per a les associacions de mares i pares d'alumnes.

6. Els responsables dels centres escolars estan obligats a comunicar als serveis socials corresponents l'existència de situacions acreditatives de violència de gènere o domèstica envers o entre l'alumnat. El Govern, a través del departament competent, ha de gestionar l'escolarització immediata dels infants

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

que hagin de canviar de centre escolar a conseqüència d'una situació de violència de gènere o domèstica.

7. A més de les precaucions previstes en aquest article, els centres educatius han de prestar una atenció especialitzada a l'alumne/a víctima per prevenir les conseqüències de la violència de gènere o domèstica.

8. Les universitats, respectant-ne l'autonomia, han de fomentar en tots els àmbits acadèmics i de forma transversal la formació, la docència i la recerca en violència de gènere i violència domèstica, i concretament en els estudis universitaris de les professions sociosanitàries s'han d'impartir els continguts des d'una perspectiva de gènere.

Article 7. *Sensibilització i prevenció des de l'àmbit social i sanitari*

1. Des de l'àmbit social i sanitari s'han de dur a terme campanyes informatives sobre els factors de risc que poden promoure la violència de gènere i la domèstica, així com les actuacions que es poden emprendre.

2. El ministeri competent en matèria serveis socials, a través del departament competent, ha de promoure i impulsar les actuacions dels professionals sanitaris per a la detecció precoç de qualsevol situació de violència de gènere o violència domèstica, i proposar les mesures que es considerin necessàries per optimitzar la contribució del sector sanitari en la lluita contra la violència de gènere i la violència domèstica.

Article 8. *Sensibilització i prevenció en l'àmbit laboral*

1. El Govern, a través del Departament de Treball, ha d'elaborar mesures específiques adreçades a la prevenció de la violència de gènere en l'àmbit laboral del sector privat, a fi d'eliminar comportaments i ambients que en fomentin l'aparició.

2. El Govern, a través del ministeri encarregat de la funció pública, ha d'elaborar mesures específiques adreçades a la prevenció de la violència de gènere en l'àmbit de la funció pública, a fi d'eliminar comportaments i ambients que en fomentin l'aparició.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

3. En els processos selectius d'accés o de promoció impulsats per l'Administració pública es poden exigir coneixements relacionats amb el respecte dels drets fonamentals, la violència de gènere i la violència domèstica i la resolució pacífica de conflictes.

Article 9. *Sensibilització i prevenció des de l'àmbit de la publicitat i dels mitjans de comunicació*

1. Els mitjans de comunicació han d'evitar tota forma de discriminació en el tractament de la informació, en els continguts i la programació. Es consideren contraris a dret els continguts audiovisuals i la publicitat que justifiquin, menysvalorin o incitin a la violència de gènere o domèstica.

2. El Govern ha d'incorporar en els canals de la ràdio i de la televisió públiques continguts específics de sensibilització i informació sobre la violència de gènere i la violència domèstica, i que fomentin la igualtat real entre dones i homes.

3. La difusió d'informacions relatives a la violència de gènere i a la violència domèstica s'ha de portar a terme respectant l'objectivitat informativa, garantint un tracte digne per a les víctimes i oferint, en la mesura que sigui possible, informació dels recursos preventius, assistencials i de protecció existents, i de les conseqüències de la vulneració.

4. Quan es tractin notícies o continguts relacionats amb la violència de gènere i la violència domèstica s'ha de fer visible el telèfon gratuït d'assistència a les víctimes.

Article 10. *Sensibilització i prevenció per part dels poders públics*

1. Les mesures de sensibilització i de prevenció per part dels poders públics són totes les accions i les polítiques que tenen com a objectiu prevenir la violència de gènere i la violència domèstica, i conscienciar i informar sobre les conseqüències aplicables a qualsevol acte de violència de gènere o domèstica.

2. Amb l'objectiu de prevenir i erradicar la violència de gènere i la violència domèstica, els poders públics han de fer campanyes de sensibilització i d'informació.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

3. El Departament d'Estadística ha d'incloure en el seu pla estadístic l'elaboració d'estadístiques que analitzin específicament la violència de gènere i la violència domèstica.

Article 11. *Programes de formació continuada*

1. El Govern ha de vetllar perquè la formació inicial i continuada dels professionals involucrats en la detecció, la intervenció i la prevenció de la violència de gènere i de la violència domèstica sigui una formació integral, multidisciplinària i especialitzada.

2. El Govern, amb la col·laboració d'entitats i persones professionals en la matèria, ha de dissenyar programes de formació específica en violència de gènere i violència domèstica. Aquesta formació específica ha de diferenciar dos nivells:

a) El nivell de formació bàsica, dirigit a totes les persones professionals que intervenen indirectament en processos de violència de gènere i violència domèstica.

b) El nivell de formació capacitadora, dirigit a les persones professionals que intervenen directament en processos de violència de gènere i violència domèstica. Aquest nivell ha de definir i determinar tractaments específics per als diferents tipus de vulneració.

3. El Govern ha de garantir la formació capacitadora de totes les persones professionals que treballen en la prevenció, la detecció, l'atenció, l'assistència, la recuperació i la reparació de situacions de violència de gènere i violència domèstica.

Article 12. *Programes de recerca*

1. El Govern ha de promoure estudis i projectes de recerca sobre tots els aspectes que formen el fenomen de la violència de gènere i la violència domèstica, com serien les causes, les conseqüències, el grau de sensibilització de la societat, nous mecanismes de prevenció i les tècniques necessàries per erradicar-les.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

2. Aquests programes de recerca poden ser desenvolupats pels mateixos professionals que intervenen en situacions de violència de gènere i violència domèstica mitjançant informes d'avaluació de les actuacions, a instància del departament corresponent, o bé mitjançant ajuts públics perquè grups de recerca o entitats especialitzades puguin desenvolupar-ne la recerca.

3. Dels resultats d'aquests informes, estudis o investigacions, que es considerin de rellevància, se n'ha de fer difusió pública i gratuïta a través de tots els mitjans per promoure el diàleg social i millorar la sensibilització, la conscienciació, la prevenció i la prestació del servei.

Capítol tercer. *Detecció i intervenció integral*

Article 13. *Detecció de les situacions de risc*

1. Dins del Pla nacional de serveis socials i sociosanitaris (PNASS), el Govern ha de desenvolupar les actuacions necessàries per detectar situacions de risc o existència de situacions de violència de gènere o violència domèstica, a través dels serveis socials, sanitaris, educatius, de mediació o d'atenció ciutadana, prestant una atenció especial a les víctimes que pertanyin a grups de risc especial per la seva situació personal o social.

2. Per poder complir aquest objectiu, el ministeri competent en matèria de serveis socials, amb la participació dels sectors involucrats, especialment de l'Equip d'Atenció Integral a la Dona, ha de desenvolupar els protocols específics de detecció, intervenció i prevenció.

3. Els professionals que tinguin indicis suficients o detectin un possible cas de violència de gènere o domèstica, n'han d'informar els Serveis Socials competents o l'Equip d'Atenció Integral a la Dona perquè puguin fer el seguiment del cas i aplicar-li el protocol d'actuació. Aquesta comunicació es farà després d'informar-ne primer la víctima, i d'explicar-li el protocol que cal seguir i els drets que l'assisteixen.

4. En el cas que hi hagi una situació d'alt risc per a la integritat física o psicològica de la víctima o de les persones del seu entorn, el professional ha de comunicar

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

la situació de maltractament a instàncies policials o judicials, segons el que consideri pertinent.

Article 14. *Intervenció integral*

1. Per garantir la intervenció integral, professionals especialitzats prestaran assistència social, sanitària, psicològica i jurídica. Aquests professionals han d'actuar en col·laboració i en xarxa.

2. L'assistència social, sanitària, psicològica i jurídica a favor de les víctimes s'ha de prestar en les mateixes instal·lacions o a prop, sempre que sigui possible, excepte que la naturalesa del cas ho desaconselli.

3. S'ha de garantir la presència d'un traductor quan sigui necessari, i procurar que aquest traductor sigui el mateix en tot el procés d'intervenció i recuperació.

4. L'assistència social, sanitària, psicològica i jurídica, i la resta de mesures d'intervenció, són reconegudes amb independència de la voluntat de les víctimes d'emprendre accions legals o de fer de testimoni contra la persona agressora.

5. El Govern, a través dels departaments i dels serveis corresponents, ha d'elaborar protocols d'actuació que a més de preveure els procediments que s'han de seguir en cas d'intervenció, han d'establir els mecanismes que s'han de complir per recopilar proves per si existís un futur procés judicial.

Article 15. *Assistència social*

L'assistència social s'ha de prestar a través dels serveis socials corresponents d'acord amb el que preveu la Llei de serveis socials i sociosanitaris i, en especial, cal:

a) Coordinar totes les assistències que permeten una intervenció integral a favor de la víctima.

b) Prestar els serveis d'assistència social, psicològica i jurídica amb coordinació amb els professionals sanitaris, o bé, quan calgui, derivar cap a professionals especialitzats i supervisar el seguiment i l'evolució de la víctima fins a la seva total recuperació en la mesura que sigui possible.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

c) Gestionar el telèfon gratuït d'assistència a les víctimes.

d) Tramitar l'obtenció de les ajudes socials a favor de les víctimes.

e) Prestar el suport social i educatiu a les víctimes.

f) Efectuar una assistència formativa que permeti a les víctimes una recuperació integral per poder prevenir la revictimització.

g) Gestionar un registre dels casos assistits per poder facilitar dades, respectant la confidencialitat, als departaments i als organismes competents per elaborar un banc de dades específic sobre totes les formes de violència contra les dones, diferenciant-les de les situacions de violència domèstica, desglossades per sexe i edat de la víctima i de l'agressor i llur vincle, així com pel tipus de violència.

Article 16. *Assistència sanitària*

1. Les víctimes tenen dret a rebre una atenció sanitària especialitzada, i el tractament corresponent, per tal de procurar-los la recuperació integral en la mesura que sigui possible.

2. Aquesta assistència sanitària s'ha de prestar de forma coordinada amb la resta d'assistències tot respectant el protocol d'actuació previst a l'article 5c) per garantir una intervenció integral.

Article 17. *Assistència psicològica*

1. L'assistència psicològica, en coordinació amb l'atenció especialitzada en les àrees sanitàries, ha de procurar la desaparició de la simptomatologia presentada i la total rehabilitació psicològica per aconseguir una recuperació integral de la víctima en la mesura que sigui possible, i aportar mecanismes que en promoguin l'autonomia, si escau, i que previnguin futures vulneracions.

2. Es consideren prioritàries les intervencions amb víctimes que presentin problemes de salut mental, dependència de substàncies addictives o altres patologies que requereixin un tractament psicològic específic.

Article 18. *Assistència jurídica*

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

1. El Govern ha d'oferir el servei d'assessorament jurídic necessari a les víctimes de violència de gènere i violència domèstica. Aquest assessorament consisteix a proporcionar informació concreta i consells orientadors a les víctimes de violència de gènere i violència domèstica, tant si ho sol·liciten de forma expressa com si ho fan de forma tàcita, a fi que coneguin els drets que dimanen d'aquesta condició i també les institucions i els professionals als quals poden recórrer per dur a terme les actuacions administratives i judicials pertinents per fer-los efectius.

2. A banda de l'assessorament esmentat a l'apartat anterior, s'ha de garantir a les víctimes de violència de gènere i violència domèstica l'assistència jurídica especialitzada mitjançant el dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades, la qual té caràcter gratuït quan la persona sol·licitant acrediti una situació econòmica desfavorable o d'insolvència, d'acord amb la normativa aplicable en aquesta matèria.

Aquesta assistència jurídica especialitzada inclou tots els processos judicials que portin causa, directament o indirectament, d'una situació de violència de gènere o de violència domèstica, inclosa l'execució de les resolucions que es dictin.

3. El Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra ha d'adoptar les mesures necessàries per garantir que la designació d'un advocat pels torns d'ofici que corresponguin a favor de les víctimes de violència de gènere o violència domèstica, en el supòsit previst en aquest apartat, es faci de forma urgent.

Article 19. *Programes d'intervenció amb agressors*

1. El Govern ha de facilitar, als agressors que ho sol·licitin o que hagin estat condemnats per sentència ferma, programes específics de tractaments de control i de reeducació.

Aquests programes han de ser impartits per professionals acreditats i en llocs diferents on es facin els tractaments establerts en el capítol d'assistència social integral a favor de les víctimes, i han de tractar, com a mínim, sobre la reeducació en matèria de gènere, la resolució pacífica de conflictes, el tractament psicològic i la dependència de substàncies si fos necessari.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

2. Amb aquest servei es pretén assegurar les condicions necessàries per prevenir situacions posteriors de violència de gènere i violència domèstica.

3. Quan convingui, el Departament d'afers socials ha de coordinar els serveis tècnics de punts de trobada per portar a terme el règim de visites dels progenitors amb les seves filles i els seus fills quan així s'acordi administrativament, judicialment o ho sol·licitin les parts per evitar l'enfrontament entre elles o perquè considerin que és el més adequat per a la relació familiar. Aquests serveis s'han de regular mitjançant un reglament.

Article 20. *Comissió Nacional de Prevenció de la Violència de Gènere i Domèstica*

1. Es crea la Comissió Nacional de Prevenció de la Violència de Gènere i Domèstica (en endavant, CONPVGD) com a òrgan de caràcter polític i tècnic per coordinar i cooperar dins de l'Administració els ministeris i els departaments implicats.

2. La CONPVGD la presideix el titular del ministeri competent en matèria d'igualtat o, si no n'hi ha, de la secretaria d'Estat en matèria d'igualtat, que pot delegar aquesta responsabilitat en un alt càrrec del ministeri o de la secretaria esmentats. La composició està integrada per representants dels diversos àmbits del Govern relacionats amb el benestar social, els serveis socials, la salut, l'educació, el treball, l'habitatge i la justícia, i hi ha d'haver obligatòriament i com a mínim un representant del Cos de Policia i un representant de l'Equip d'Atenció Integral a la Dona. Sense perjudici de les previsions contingudes en aquest article, la resta de competències i les normes de funcionament intern de la CONPVGD s'han de desenvolupar mitjançant un reglament.

3. La CONPVGD té com a funcions principals:

a) Fer el seguiment del compliment de la Llei.

b) Dissenyar les estratègies que s'han d'implantar per a la sensibilització, la prevenció, la detecció i la intervenció de les víctimes.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

c) Elaborar el cronograma d'implantació de la Llei i de les estratègies, tot donant prioritat a les actuacions que incideixin en la prevenció de les situacions de violència de gènere i violència domèstica.

d) Avaluar les polítiques i les actuacions portades a terme.

e) Elaborar una guia de col·laboració i coordinació en la lluita contra la violència de gènere i la violència domèstica. En el marc d'aquesta funció, la CONPVGD ha de garantir una col·laboració i una coordinació eficaces entre tots els departaments de l'Administració que tinguin com a funció directa o indirecta actuar en casos de violència de gènere i violència domèstica i, principalment, per aconseguir la comunicació i la coordinació necessàries entre els intervinents en processos de violència de gènere i violència domèstica.

f) Promoure el treball estratègic entre els ministeris i els departaments implicats per compartir metodologies i bones pràctiques en la prevenció i l'erradicació de la violència de gènere i la violència domèstica.

g) Qualsevol altra que la CONPVGD decideixi en el marc d'aquesta Llei.

Les estratègies dissenyades per la CONPVGD s'han de recollir en el Pla nacional de serveis socials i sociosanitaris (PNASS).

Capítol quart. *Defensa, protecció i tutela judicial*

Article 21. *Mesures de protecció institucional*

1. La protecció en situacions de violència de gènere i violència domèstica obliga a aplicar immediatament tots els mitjans i els instruments necessaris per detectar-les, per adoptar mesures preventives i per articular mesures adequades perquè cessin les vulneracions.

2. Les garanties de protecció s'han d'assegurar tant per mitjans tecnològics com per serveis policials, i també per qualsevol altre mitjà que asseguri la protecció de les víctimes.

3. En cada despatx de policia s'ha de crear un grup d'atenció a les víctimes de violència de gènere contra les dones i llurs filles i fills, amb formació

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

especialitzada per donar l'atenció i fer el seguiment de les víctimes, garantint-ne així l'assessorament, l'acompanyament i la seguretat, així com el compliment de les mesures que l'autoritat judicial hagi pogut determinar.

4. La policia ha de dur a terme la recollida i el registre de les dades relatives a totes les formes de violència contra les dones, diferenciant-les de les relatives a la violència domèstica, amb indicació del sexe i l'edat de la víctima i de l'agressor i llur vincle, del tipus de violència i del tipus d'actuació policial duta a terme.

Article 22. *Nul·litat de ple dret*

Són nuls de ple dret les disposicions, actes o clàusules dels negocis jurídics que constitueixin o causin situacions de violència de gènere i violència domèstica.

Article 23. *Tutela judicial*

1. Sense perjudici de les previsions contingudes en aquesta Llei, així com en la cartera de Serveis Socials i Sociosanitaris, tota persona que es consideri víctima de violència de gènere o domèstica pot presentar, a banda de les accions penals que escaiguin, una acció davant de la jurisdicció civil a fi d'obtenir la tutela judicial per posar fi a la vulneració dels drets que li són reconeguts com a conseqüència d'una situació de violència de gènere o domèstica, establir les mesures adequades perquè cessi la vulneració i evitar vulneracions posteriors, i obtenir una reparació o una indemnització econòmica que comprengui la totalitat del danys causats, inclosos el dany moral i el perjudici econòmic. Aquesta acció es ventila pel procediment que estableixi la normativa processal civil vigent.

2. Les mesures que es poden sol·licitar i en relació amb les quals l'òrgan jurisdiccional civil s'ha de pronunciar, sempre que no hagin estat ja sol·licitades o adoptades en l'àmbit penal o en el marc del procés de separació, de divorci o d'establiment o modificació de mesures en les relacions entre els progenitors i els fills menors d'edat, tot indicant-ne la durada i les condicions d'aplicació, són les següents:

a) Ordre de protecció, amb la valoració prèvia de la situació objectiva de risc per a les víctimes de violència de gènere o domèstica. La concreció d'aquesta mesura s'ha de desenvolupar reglamentàriament.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

b) Sortida obligatòria de la persona demandada del domicili on ha estat convivint amb les víctimes o on la unitat familiar tingui establerta la residència, i la prohibició de tornar-hi.

c) Ordre d'allunyament, tot prohibint a la persona demandada que s'aproximi a les víctimes o a les altres persones que s'indiquin a una distància determinada, la qual cosa impedeix acostar-s'hi en qualsevol lloc on es trobin, al seu domicili o al de la seva família, al seu lloc de treball, a la via pública o en qualsevol altre lloc que s'estableixi.

d) Impediment de les comunicacions, tot prohibint a la persona demandada qualsevol classe de comunicació, sigui pel mitjà que sigui, amb les víctimes o amb les altres persones que s'indiquin.

e) Ocultació de les dades relatives al domicili de les víctimes o de les altres persones que s'indiquin.

f) Protecció judicial de les víctimes en les oficines judicials així com davant de qualsevol òrgan jurisdiccional, i assegurar la no confrontació visual entre les víctimes i la persona demandada durant la tramitació del procés.

g) Suspensió del dret a la sol·licitud, la tinença, el port i l'ús d'armes per part de la persona demandada, amb l'obligació de dipositar-les allà on s'indiqui.

h) Seguiment del tractament mèdic, psicològic, social o de qualsevol altra naturalesa per part de la persona demandada.

i) Qualsevol altra mesura que segons el criteri de l'òrgan jurisdiccional sigui necessària o convenient per fer cessar la vulneració o evitar vulneracions posteriors.

Aquestes mesures es poden adoptar de forma cautelar i urgent o en virtut de la resolució que posi fi al procés, separadament o conjuntament, d'acord amb les normes processals civils vigents. En qualsevol cas, s'ha d'advertir a la persona agressora de les responsabilitats penals que poden derivar de l'incompliment de les mesures adoptades.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

3. La indemnització econòmica es fixa amb la valoració prèvia de les circumstàncies en què s'ha produït el fet vulnerador, la gravetat de la lesió o els danys que es deriven d'aquest fet, la reincidència eventual i el grau de violència exercit.

Article 24. *Procediments judicials*

1. L'òrgan jurisdiccional que tingui atribuït el coneixement d'un procés de separació, divorci o establiment o modificació de mesures en les relacions entre els progenitors i els fills menors d'edat ha de prendre en consideració especial els conflictes o les situacions de violència de gènere o domèstica esdevinguts en el nucli familiar en el moment de pronunciar-se sobre l'exercici de l'autoritat parental, la guarda i custòdia i els règims de visites dels fills menors d'edat.

Així mateix, ha d'adoptar les mesures necessàries perquè, entre d'altres, l'exercici de la guarda i custòdia i els règims de visites no constitueixin un perill per als drets i la seguretat dels fills menors d'edat, del progenitor custodi i dels familiars o de les altres persones concernides. En cas que hi pugui haver aquest perill, l'òrgan jurisdiccional pot adoptar les mesures assenyalades a l'apartat 2 de l'article 23 i les altres mesures establertes a la normativa aplicable vigent, i també pot suspendre, de forma cautelar o en virtut de la resolució que posi fi al procés, l'exercici de l'autoritat parental, de la guarda i custòdia i dels règims de visites, o establir que aquest règim de visites es dugui a terme mitjançant un punt de trobada o mitjançant altres mecanismes que garanteixin la seguretat dels fills menors d'edat.

2. En la resta de processos civils en què es constati o existeixin proves raonables d'una situació de violència de gènere o domèstica, l'òrgan jurisdiccional que en tingui atribuït el coneixement ha d'adoptar les mesures cautelars o definitives assenyalades a l'apartat 2 de l'article 23 i les altres mesures establertes a la normativa aplicable vigent i adreçades a garantir la protecció de les víctimes d'aquests tipus de violència.

En concret, els òrgans jurisdiccionals han d'adoptar les mesures necessàries per protegir les víctimes de violència de gènere o domèstica que es troben a les dependències judicials, i assegurar que no es produeixi cap confrontació visual

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

entre la víctima i el/la presumpte/a agressor/a durant la pràctica de les diligències judicials.

Article 25. *Legitimació activa*

Sense perjudici de la legitimació individual de les persones víctimes de la violència de gènere o domèstica, les associacions, les entitats i les organitzacions legalment constituïdes que tinguin dins de les seves finalitats la defensa i la promoció dels drets humans i, en concret, la lluita contra la violència de gènere o domèstica estan legitimades per promoure accions judicials en defensa dels drets i dels interessos de les persones associades o que en formen part en els processos judicials, sempre que comptin amb la seva autorització expressa.

Capítol cinquè. *Sistema de prestacions econòmiques*

Article 26. *Sistema de prestacions econòmiques*

1. S'estableix un sistema de prestacions econòmiques en benefici de les víctimes dels delictes de violència de gènere, de maltractaments en l'àmbit domèstic o dels delictes contra la llibertat sexual comesos contra una dona al territori nacional, amb el resultat de lesions greus o de danys greus contra la integritat física o la salut, física o psicològica, o de mort, i sempre que compleixi les condicions per ser-ne beneficiària, segons previst a l'article següent.

2. El sistema de prestacions econòmiques previstes en aquest capítol té caràcter subsidiari a la responsabilitat de l'autor del delicte i a l'eventual existència d'altres sistemes de compensació.

3. L'Estat ha de rescabalar de l'autor del delicte l'import de les prestacions satisfetes, de conformitat amb les disposicions de l'article 33.

Article 27. *Persones beneficiàries*

1. Poden accedir a les prestacions previstes en aquest capítol les persones que, en el moment en què es cometi el delicte, siguin andorranes o les que, malgrat no ser-ho, tinguin la seva residència legal, efectiva i permanent al Principat

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

d'Andorra, o siguin nacionals d'un altre Estat que reconegui prestacions o ajudes anàlogues a les persones andorranes en el seu territori.

2. La condició de víctima a l'efecte d'aquest capítol s'ha d'acreditar a través de la sentència condemnatòria ferma.

3. Poden accedir a aquesta prestació, a títol de víctimes directes, les dones, incloses les menors de divuit anys, que pateixin les lesions o els danys previstos a l'article següent, com a conseqüència directa del delicte.

4. Tanmateix, són persones beneficiàries a títol de víctimes indirectes, en el cas de mort de la víctima directa, i amb referència sempre a la data en què s'ha produït la defunció, els seus fills menors d'edat no emancipats i els fills majors d'edat amb discapacitat que depenien econòmicament d'ella.

A l'efecte d'aquest apartat, es consideren dependents econòmicament els fills que, abans de la defunció de la víctima directa, es trobaven al seu càrrec i que, a la data referida, tenien uns recursos personals iguals o inferiors al llindar econòmic de cohesió social i béns amb una valoració igual o inferior a la puntuació establerta al barem de valoració patrimonial, segons definits per la normativa en matèria de serveis socials i sociosanitaris.

Si hi ha diversos fills, l'import de la prestació s'ha de dividir en parts iguals entre ells.

Article 28. *Concepte de lesions i danys*

1. A l'efecte d'aquest capítol, són lesions greus les que menyscaben la integritat corporal o la salut física o psicològica de la persona i que incapaciten amb caràcter temporal o permanent la persona que les ha patit.

2. Les lesions corporals o els danys a la salut física o mental han de tenir entitat suficient per suposar un grau de menyscabament de, com a mínim, el 33%, en el cas de la incapacitat permanent, o una situació d'incapacitat temporal superior a tres mesos, en funció de la valoració efectuada en el marc del procediment penal seguit i que hagi servit de base per a la determinació de l'import de la indemnització a càrrec de l'autor del delicte.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

Article 29. *Incompatibilitats*

1. L'abonament de les prestacions no és compatible amb el cobrament, per part de la víctima, de les indemnitzacions per danys i perjudicis causats pel delicte que s'estableixin mitjançant sentència.

No obstant això, és procedent l'abonament d'una part de la prestació prevista en aquest capítol en cas que el culpable del delicte compleixi de forma parcial l'obligació d'indemnització, sense que en cap cas la víctima pugui percebre pels dos conceptes un import superior al que fixi la resolució judicial i sense que la diferència a pagar pugui superar el límit previst a l'article següent.

2. Així mateix, les prestacions que preveu aquest capítol són incompatibles amb les indemnitzacions a què la víctima tingui dret a través d'un sistema d'assegurança privada, així com, en el supòsit d'incapacitat temporal de la víctima, amb la prestació que li pugui correspondre per la incapacitat en el règim públic de seguretat social.

No obstant el que estableix el paràgraf anterior, és procedent l'abonament de la prestació prevista en aquest capítol, a la persona beneficiària d'una assegurança privada si l'import de la indemnització que ha de percebre en virtut d'aquesta és inferior a la fixada en la sentència i sense que la diferència a pagar pugui superar el límit previst a l'article següent. L'import de la indemnització corresponent a l'assegurança privada s'ha de deduir de l'import de la prestació prevista en aquest capítol.

Igualment, és procedent l'abonament de la prestació prevista en aquest capítol, a la persona beneficiària d'una prestació per incapacitat temporal sota el règim públic de seguretat social si l'import de la prestació que ha de percebre en virtut d'aquest règim és inferior a la indemnització fixada en la sentència i sense que la diferència a pagar pugui superar el límit previst a l'article següent. L'import de la prestació per incapacitat temporal s'ha de deduir de l'import de la prestació prevista en aquest capítol.

Article 30. *Criteris per determinar l'import de la prestació*

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

1. L'import de la prestació no pot superar en cap cas la indemnització fixada en la sentència.

2. Reglamentàriament, es poden establir límits addicionals a l'import de la prestació prevista en aquest capítol, calculats sobre la base del salari mínim interprofessional, en funció del grau d'invalidesa o d'incapacitat temporal.

Igualment, per la via reglamentària es poden establir coeficients correctors, aplicables sobre els límits previstos als apartats anteriors, i que es poden basar únicament en els criteris següents:

a) La situació econòmica de la víctima.

b) El nombre de persones que depenen econòmicament de la víctima.

c) El grau d'afectació patit per la víctima.

d) El fet que la víctima sigui menor d'edat.

e) L'existència de violència vicària.

L'aplicació dels límits i coeficients previstos en aquest apartat en cap cas no pot suposar que la quantia de la prestació superi l'import de la indemnització fixada en la sentència.

3. A l'efecte de l'apartat anterior, s'entén per violència vicària el tipus de violència de gènere que, amb l'objectiu de causar perjudici o dany a una dona, sigui exercida sobre els seus familiars menors d'edat per part del cònjuge o parella de fet, antic o actual, amb independència que l'autor del delicte comparteixi o hagi compartit el mateix domicili que la víctima.

Article 31. *Prescripció de l'acció*

L'acció per sol·licitar la prestació prescriu pel transcurs del termini d'un any, el còmput del qual s'inicia una vegada transcorreguts tres mesos des de la data en què s'hagi requerit judicialment el pagament de la indemnització a l'autor del delicte i sense que aquest hagi satisfet totalment el pagament referit.

Article 32. *Competència i procediment*

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

1. Les sol·licituds de prestació presentades a l'empara d'aquest capítol han de ser tramitades i resoltes pel ministeri competent en matèria de serveis socials, i han d'anar acompanyades de:

a) La còpia de la resolució judicial que estableix l'import de la indemnització a càrrec de l'autor del delicte.

b) La còpia de la documentació que acrediti el grau de menyscabament ocasionat per les lesions o la durada de la incapacitat temporal, segons escaigui.

Reglamentàriament, es pot establir l'obligació de la persona sol·licitant d'aportar documentació addicional a la referida als apartats anteriors.

2. La sol·licitud s'ha de resoldre en el termini màxim de dos mesos. En cas de silenci administratiu, la sol·licitud s'ha d'entendre denegada.

3. El ministeri competent en matèria de serveis socials pot sol·licitar a les autoritats policials, al Ministeri Fiscal i als tribunals la informació necessària per resoldre sobre les sol·licituds de prestació.

En tots els casos, ha de sol·licitar l'informe del tribunal que va dictar la resolució penal per conèixer si la indemnització acordada ha estat satisfeta, totalment o parcial, per l'autor del delicte. Aquest informe ha de ser emès per l'òrgan judicial competent en el termini màxim d'un mes. En cas que de l'informe es desprengui que el cobrament de la indemnització es troba en fase d'execució, se suspèn el termini de resolució de la sol·licitud de la prestació fins que es conegui el resultat de l'execució referida.

Igualment, la sol·licitud de qualsevol dels informes previstos en aquest apartat suspèn el termini de resolució del procediment de sol·licitud de prestació econòmica fins la recepció, per part del ministeri competent en matèria de serveis socials, de l'informe del què es tracti.

4. Contra la resolució del ministeri competent es pot interposar recurs en els termes que estableix el Codi de l'Administració.

Article 33. *Acció del Govern*

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

1. El Govern se subroga de ple dret en els drets de la víctima fins l'import total de la prestació que li ha satisfet i reclama a l'obligat civilment pel fet delictiu l'import total de la prestació pagada.

2. El Govern es pot constituir com a part en el procés penal o civil que se segueixi, sense perjudici de l'acció civil que hi exerceixi el Ministeri Fiscal.

3. Les accions seguides pel Govern en aplicació d'aquest article han de garantir que la seguretat de la víctima sigui preservada de manera adequada en tot moment.

Article 34. *Procediment de revisió i revocació de la prestació del Govern*

1. El ministeri competent en matèria de serveis socials pot acordar la revocació, total o parcial i exigir el reemborsament de la prestació concedida, en els casos següents:

a) Quan, des del moment d'entrega de la sol·licitud, o amb posterioritat a la resolució administrativa que acordi la prestació, la persona beneficiària obtingui per qualsevol concepte la reparació total o parcial del perjudici sofert en els tres anys següents a la concessió de la prestació. La persona beneficiària de la prestació ha d'informar al ministeri competent en matèria de serveis socials d'aquesta circumstància.

b) Quan la prestació s'hagi obtingut sobre la base de l'aportació de dades falses o deliberadament incompletes o a través de qualsevol altra forma fraudulenta, així com l'omissió deliberada de circumstàncies que determinin la denegació o reducció de la prestació sol·licitada.

2. En cas que el ministeri competent en matèria de serveis socials consideri que concorre algun dels supòsits previstos a l'apartat anterior, ha de notificar a la persona beneficiària l'inici del procediment de revisió, amb indicació dels motius que justifiquen l'obertura del procediment i la informació i/o documentació requerida als efectes de verificació, i li atorga un termini de quinze dies hàbils per complir el referit requeriment.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

3. Contra la resolució del ministeri competent en matèria de serveis socials es pot interposar recurs en els termes que estableix el Codi de l'Administració.

4. La revocació de la prestació econòmica comporta l'obligació de la persona beneficiària de retornar els imports satisfets pel Govern.

5. El dret d'iniciar el procediment de revisió previst en aquest article prescriu al cap de quatre anys a partir de la data en què s'ha d'entendre concedida la prestació de la que es tracti. Aquest termini s'interromp per qualsevol actuació del ministeri competent en matèria de serveis socials, notificada a la persona concernida.

Disposició addicional primera. *Col·laboració amb entitats privades*

Per tal d'optimitzar els recursos públics i millorar l'eficiència de la prestació dels serveis, el Govern, si ho considera necessari, pot establir acords de col·laboració per portar a terme les assistències a les víctimes previstes en el capítol tercer, així com els programes d'intervenció amb agressors que recull l'article 19 d'aquesta Llei.

Disposició addicional segona. *Intercanvi de dades*

El Govern i la resta d'entitats que hi intervinguin, d'acord amb la Llei qualificada de protecció de dades personals i les normes que la desenvolupen, es poden comunicar les dades per donar compliment a les disposicions previstes en aquesta Llei.

Disposició addicional tercera. *Campanyes informatives*

El Govern ha de dur a terme campanyes informatives per donar a conèixer a la ciutadania el contingut del sistema de prestacions econòmiques que s'instaura a través d'aquesta Llei.

Disposició transitòria primera. *Convenis subscrits*

Els convenis subscrits amb el Govern per entitats privades o públiques per donar compliment a alguna de les disposicions d'aquesta Llei que estiguessin vigents a l'entrada en vigor de la Llei 1/2015, del 15 de gener, per l'erradicació de la

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

violència de gènere i de la violència domèstica, tenen plena validesa fins que no es revisin o finalitzin, de conformitat amb les previsions establertes al conveni corresponent, sense perjudici de les adaptacions que exigeixi l'aplicació d'aquesta Llei.

Disposició transitòria segona. *Protocols d'actuació*

Es faculta el Govern perquè revisi els protocols d'actuació existents en cadascuna de les àrees i se n'adeqüi el contingut a les previsions establertes en aquesta Llei.

Disposició transitòria tercera. *Sol·licitud de les prestacions previstes al capítol cinquè*

Les prestacions previstes al capítol cinquè són aplicables en relació amb les resolucions penals recaigudes a partir del 12 de febrer del 2015, inclòs, sempre que la sol·licitud corresponent es presenti dins el termini màxim de dos anys comptats des de l'entrada en vigor de Llei 17/2025, del 9 d'octubre, de modificació de la Llei 1/2015, del 15 de gener, per l'eradicació de la violència de gènere i de la violència domèstica.

Disposició derogatòria

Amb l'entrada en vigor d'aquesta Llei queden derogades la Llei 1/2015, del 15 de gener, per l'erradicació de la violència de gènere i de la violència domèstica; la disposició final quarta de la Llei 13/2019, del 15 de febrer, per a la igualtat de tracte i la no-discriminació; la disposició final vuitena de la Llei 6/2022, del 31 de març, per a l'aplicació efectiva del dret a la igualtat de tracte i d'oportunitats i a la no-discriminació entre dones i homes, i la Llei 17/2025, del 9 d'octubre, de modificació de la Llei 1/2015, del 15 de gener, per l'eradicació de la violència de gènere i de la violència domèstica, excepte les disposicions finals primera i tercera; així com totes les disposicions de rang igual o inferior que en contradiguin el contingut.

Disposició final primera. *Habilitació normativa*

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.

S'encomana al Govern que dicti les disposicions reglamentàries que siguin necessàries per desenvolupar aquesta Llei.

Disposició final segona. *Articles qualificats*

Tenen caràcter de llei qualificada els capítols primer i quart d'aquesta Llei, així com els articles 5 i 18, que inclouen drets reservats a llei qualificada, segons l'article 40 de la Constitució del Principat d'Andorra.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=65507c73-bafb-424d-aeae-8b6f63dc94ba emprant el codi segur de verificació.